

વર્ષ-૧૪, અંક-૦૩, સંવત ૨૦૧૪ ચૈત્ર સુદ-૧૧,
પ્રસિધ્ધ તા. ૨૭-૦૩-૨૦૧૮, મંગળવાર
છુટક નકલ રૂા. ૬-૦૦, વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2018-2020 Valid up 31-Dec-2020
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
PMG/HQ/012/2018-20 Valid upto 31-12-2020

જ્ય પરમાત્મા

જીવિતે સેવકાના ય આત્મચ્ચેતનામિમામ્ ।
પરમાયાં ચેતનાયાં લાપયામાસ વલ્લભઃ ॥
મોક્ષાધિકારદાતા સ મોક્ષાનુભૂતિકારકઃ ।
વ્યાસ વલ્લભ એષોડત્ર સદ્ગુરુર્જયતાત્ સદા ॥

આત્મચેતનાને પરમચેતનામાં એકાગ્ર કરાવી, શિષ્યોને
જીવિતદશામાં મોક્ષાનુભવ કરાવનાર મોક્ષાધિકારી બનાવનારા,
એવા સદ્ગુરુ વલ્લભ વ્યાસનો સદા જય થાઓ.

ધાર્મિકીં નિજસિદ્ધિં ય સંસ્થાપ્ય સદ્ગુરૌ પુનઃ ।
આત્માનં બ્રહ્મભાવે યઃ સંયોજયતિ સંતતમ્ ॥
અન્તેવાસિનમાત્માનં મત્વા સદ્ગુરુમાશ્રયત્ ।
તસ્મૈ રમૂજિલાલાય ગુરુદેવાય નો નતિઃ ॥

ધાર્મિક અને આત્મિક સિદ્ધિઓને સદ્ગુરુને આધારે
છોડીને, જેઓ હંમેશા આત્માને બ્રહ્મભાવમાં મગ્ન રાખે છે,
જેમણે પોતાને એક અન્તેવાસી (શિષ્ય) તરીકે માનીને
સદ્ગુરુનું શરણું લીધું છે તે રમૂજિલાલ ગુરુદેવને અમો પ્રણામ
કરીએ છીએ.

શિષ્ય :- મંત્રજપ કરવાનું કારણ શું અને તેનાથી શો લાભ થાય છે ? મંત્રજપ કરતી વખતે મન શાંત રહેતું નથી, તે માટે કોઈ ઉપાય ખરો કે ?

ગુરુદેવ :- મંત્રજપ કરતી વેળા મનની સર્વ શક્તિઓને મંત્રના ઈષ્ટદેવમાંજ પોરવવાની હોય છે અને સાથે સાથે મંત્રના ગુહ્ય અર્થને, અંતરાત્માથી મંત્રનો ઉચ્ચાર થતાંજ, મનમાં વિચારવાનો હોય છે. જો એમન બનેતો જે સ્થાનેથી મંત્રજપનો ઉચ્ચાર નીકળે છે, ત્યાં તમારા મનને એકાગ્ર કરો એજ ઉત્તમ ઉપાય છે. મનને આત્મસ્વરૂપમાં સ્થિર કરવું એજ ઉત્તમજપ છે. મનને શાંત રાખવા માટે સાધનાની અવશ્ય જરૂર છે. પરંતુ સાધનાઓ જાતજાતની છે પણ બધી સાધનાઓ પાછળ એકજ હેતુ છે અને તે મનને શાંત રાખવાનો છે.

દરેક સાધનામાં મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત, અહંકાર અને અંતઃકરણને પવિત્ર બનાવવાના હોય છે. જે મનુષ્ય પ્રાણાયામની ક્રિયાઓ દરરોજ વિધિપૂર્વક કરે છે, તે મન પર અવશ્ક કાબૂ મેળવે છે. મનમાં જેવો વિચાર ઉત્પન્ન થાય કે તરત જ તેને અટકાવો. એક મહાન પુરૂષે કહ્યું છે કે મનને મારે તે માનવી અને વાસનાનો પોષે તે પશુ. સત્પુરૂષોના સહવાસમાં રહેવાથી મનની એકાગ્રતા વધે છે. જો કે મનને વશ કરવાના અનેક ઉપાયો પ્રાચીન ઋષિમુનિઓએ બતાવ્યા છે. પણ આત્મવિચાર કરવાથી મન અવશ્ય શાંત બને છે. બીજા ઉપાયો છે છતાં તેનાથી મન જ્યાં સુધી સાધના કરે ત્યાં સુધીજ શાંત રહે છે અને પાછું કુદવા લાગે છે. માટે સાધારણ સાધક માટે શ્રેષ્ઠ ઉપાય આત્મવિચારનોજ છે.

મંત્રજપ કરવા અગાઉ શ્રીમહામાયા-સ્તુતિમંત્ર એકવીસ વાર જપવો. તે સ્તુતિમંત્ર નીચે મુજબ છે :-

માયા કુંડલિની ક્રિયા મધુમતિઃ કાલીકલા માલિની
માતાંગી વિજયા જયા ભગવતી દેવી શિવા શાંભવી
શક્તિઃ શંકર વલ્લભા ત્રિનયના વાગ્વાદિની ભૈરવી
ઠુંકારી ત્રિપુરા પુરા ભગવતી માતા કુમારેશ્વરી ॥

જો તમારાથી બને તો આ શ્રીમહામાયા-સ્તુતિમંત્રની બોતેર માળા

શ્રીવિશ્વેશ્વર નારાયણને માતાસ્વરૂપે માનીને કરવી. એનાથી મન અવશ્ય શાંત થવા લાગશે. તે ઉપરાંત પણ મંત્રજપ કરતી વેળા તેમજ ધ્યાન કરતી વેળા આ સ્તુતિમંત્રને અવશ્ય સાતવાર જપીને ધ્યાનમાં બેસવું.

હવે મંત્રજપ કરતી વેળા શું યુક્તિ વાપરવી, તે “વિજ્ઞાન વલ્લભ”માં લખેલી છે, જેમકે:-

પ્રણવનું પરિપૂર્ણ, જ્ઞાન મેળવીને પછી;
પ્રેમલક્ષણા ભક્તિથી, કરી દેવું લાગણું.
નિર્વિકલ્પ સમાધિએ, તુર્યાસ્થા પ્રાપ્ત કરી;
સવિકલ્પ સમાધિનું, કરી દેવું તાગણું.
એકાક્ષર મંત્રતણો, જાપ જપતામાં ભેગું;
મોક્ષની ઈચ્છાના શબ્દો, જોડી કરવું માંગણું.
સત્ય સાખ્ય વ્યાસ વદે, મુક્ત થઈ મોક્ષ પામે;
એટલું ન કરે તે તો, મનુષ્ય અભાગણું.

લઘુમંત્ર, ગુરુમંત્ર અને મહામંત્રની માળા કરતાં આવતા વિચારોને અટકાવવા માટે એક એક મંત્ર અંતરથી ઉચ્ચારી રહ્યા બાદ, “પ્રભુ-સદ્ગુરુ, મારા આત્માનો મોક્ષ કરો” યા “પ્રભુ-સદ્ગુરુ, મારા આત્માનું કલ્યાણ કરો” એવી રીતે અંતરથી બોલવું અને “પ્રભુ-સદ્ગુરુ, મારા આત્માનો મોક્ષ કરો” યા “પ્રભુ-સદ્ગુરુ, મારા આત્માનું કલ્યાણ કરો” એ ગુંજારવ મનથી કર્યા જ કરવો, એટલે બીજા વિચારોને સ્થાન રહેશે જ નહિ. આ ત્રણે મંત્રોના અર્થો અને રહસ્ય “પ્રભુ-સદ્ગુરુ, મારા આત્માનો મોક્ષ કરો” યા “પ્રભુ-સદ્ગુરુ, મારા આત્માનું કલ્યાણ કરો” એજ છે.

તે ઉપરાંત “ૐ” શબ્દ બોલતાં ઉકાર (જુઓ પ્ર.દ.નં. ૮૮), મકાર (જુઓ પ્ર.દ.નં. ૬૬), અકાર (જુઓ પ્ર.દ.નં. ૪૧) અને અર્ધમાત્રા (જુઓ પ્ર.દ.નં. ૩૦) માંથી મળેલા પચ્ચીસ તત્ત્વોના માયાવી ભાવોનો ત્યાગ કરી ૐને મથાળે આવેલા બિંદુમાં લક્ષ્ય લઈ જવું અને તે બિંદુસ્વરૂપ પરમાત્મામાં તન્મય તાદાત્મ્યભાવ ઉત્પન્ન કરીને “ૐ” બોલ્યા પછી “પરમાત્મા” શબ્દ બોલવો અને તે પછી “હું તમારે શરણે છું” એમ આત્માના પૂર્ણભાવથી બોલવું. એ રીતે કરવાથી

સર્વોત્કૃષ્ટ “શરણાગતિ”નું પાત્રત્વ કરી શકાય છે અને તેજ પ્રમાણે “ૐ” શબ્દ બોલી પરમાત્મામાં સર્વભાવ સ્થિર કરી, “મારા આત્માનું કલ્યાણ કરવાવાળા તથા જન્મમરણના ફેરા નિવારવાવાળા પરમસદ્ગુરુને શરણે હું છું” એ રીતે ભાવપૂર્વક મંત્ર બોલી, દરેકે પોતાનું કલ્યાણ સાધવું જોઈએ. સાચા શરણ જનારને જેના શરણની અપેક્ષા રાખતો હોય તેના સિવાય બીજા કોઈમાં ભાવ રાખવાનો અધિકાર નથી. પણ આત્મામાં જેટલા ભાવ હોય તેટલા તમામભાવો જેના શરણે ગયા હોઈએ, તેમાંજ સમાવી દેવા જોઈએ.

મંત્રજપ વિષે શ્રીગુરુદેવ કબીરજીએ કહ્યું છે કે :-

શુદ્ધિ બિન સ્મરણ નહિ, ભાવ બિન ભજન હોય;
પારસ બિય પરદા રહા, ક્યું લોહા કંચન હોય ?

સાધકના મનની શુદ્ધિ વિના પ્રભુનું ભજન ઉત્તમરીતે થઈ શકતું નથી. જેવી રીતે પારસ અને લોઢાની વચ્ચે બીજી કોઈ વસ્તુ આડી આવતી હોય તો લોહું સોનું બની શકતું નથી, તેવીજ રીતે જેના મન અને ઈંદ્રિયો સંસારના વિચારોથી ભરપુર છે તેનાથી ઈશ્વરનું ભજન બનવું મુશ્કેલ છે. શિવરૂપી પારસ અને લોહારૂપી જીવ, એ બેની વચ્ચે, વિચારોરૂપી વસ્તુ આડી પડેલ છે, એટલા કારણે જીવનો શિવભાવ થતો નથી.

સ્મરણ સિદ્ધિ યું કરો, જ્યું ઘાઘર પનિહાર;
હાલે ચાલે સુરતમેં, કહે કબીર બિચાર.

જેમ સ્ત્રી એના માથા પર પાણીનું બેડું રાખીને વાતચીત કરતી છૂટે હાથે ચાલે છે, છતાં તેણીનું લક્ષ બેડા ભણીજ હોય છે, તેમ સાધકનું મન પણ જપ કરતી વેળા હંમેશ પ્રભુમાંજ પરોવાવું જોઈએ.

સ્મરણ સુરતિ લગાય કે, મુખસે કછુ ન બોલ;
બહાર કા પટ બંધ કરકે, અંતરકે પટ ખોલ.

પ્રભુના જપ કરતી વેળા તું પ્રભુ સાથે એવો એકરૂપ થઈ જા કે સંસારના વિચારોમાં તારા મન અને ઈંદ્રિયો જરાપણ જાય નહિ અને તારું મુખ પણ જપ કરતું બંધ થઈ જાય. આવી રીતે જપ કરવાથીજ આત્માના આત્મદહરમાં રહેલ આત્મજ્યોતિ ખુલ્લી થશે યા આત્માના આત્મદ્વાર ખુલવાથી આત્મામાં રહેલી

આત્મજ્યોતિ ઝળહળતી જણાશે, એટલું જ નહિ પણ તે તેના પરમપિતા પરમાત્માને ભેટવા યા પરમાત્મામાં ભળવા બહુજ આનંદભેર જશે.

માળા તો કરમેં ફિરે, જીભ ફિરે મુખ માંહિ;
મનવા તો યૌ દિશ ફિરે, ઐસો સ્મરણ નાંહિ.

સાધકની માળા હાથમાં ફરતી હોય, મોઢેથી પ્રભુનો જપ થતો હોય અને તેનું મન ચારે દિશામાં (સંસારના વિચારોમાં) ફરતું હોય; આવા જાપ વ્યર્થ છે અને એથી પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર થતો નથી.

હોઠ કંઠ હાલે નહિ, જીભ્યા ન નામઉચ્ચાર;
ગુપ્ત સ્મરણ જો ખેલે, સોહિ હંસ હમાર.

સાચો સાધક તો એજ છે કે જપ કરતી વેલા જેના હોઠ અને કંઠ હાલે નહિ અને જેની જીભ પણ જપનો ઉચ્ચાર કરે નહિ, પણ જેનો અંતરાત્મા જ નિત્ય જપ કર્યા કરતો હોય. અંતરાત્માનો અવાજ યા પોકાર પ્રભુને પહોંચે છે, કારણ કે અંતરાત્મા એ પરમાત્મા પરમેશ્વરની સ્વજાતિ છે.

સ્મરણ સિદ્ધિ યું કરો, જૈસે દામકંગાળ;
કહે કબીર બિસરે નહિ, પલ પલ લેત સંભાળ.

જેમ કંજૂસ માણસ પૈસાનેજ પૂજે છે અને તેને ઘડી ઘડી મનમાં સંભાળ્યા કરે છે, તેમ સાધકે પણ દરેક પળે પળ પ્રભુનું નામ અંતરાત્માથી જપ્યા કરવું જોઈએ.

જૈસી પ્રીત હરામમેં, ઐસી પ્રભુસે હોય;
ચલા જાવે વૈકુંઠમેં, પલ્લા ન પકડે કોઈ.

જેવી રીતે સાધારણ માણસોનું મન હરામની વસ્તુઓ મેળવવામાં પ્રીતિ ધરાવે છે તેવીજ સાધકનું મન પ્રભુને પ્રાપ્ત કરવામાં પ્રીતિ ધરાવે, તો માયાની કોઈપણ શક્તિ તેને અટકાવી શકતી નથી.

માળા જપું ન કરે જપું, મુખસે કહું ન રામ;
રામ હમેરા હમકો જપે, મેં બેઠા રહું વિશ્રામ.

હું તો હાથમાં માળા લઈને તેમજ મોઢેથી બોલીને પ્રભુનું નામ જપતો નથી, મારું સ્થૂલ શરીર પણ શાંત બની પોતાનું ભાન ભૂલી જાય છે અને મારો અંતરાત્મા જ પ્રભુના નામનો સતત્ જપ કર્યા કરે છે.

○○○○○○

શિષ્ય :- પ્રભુ-ગુરુને તન, મન, ધન અર્પણ થાય કે કેમ, તે જણાવવા કૃપા કરો.

ગુરુદેવ :- કેટલાક ભક્તો પોતાના તન, મન, ધન પ્રભુના યા ગુરુના ચરણે સમર્પણ કર્યાનું બોલે છે, પણ તે વિચારતા નથી કે :- જો શરીર અર્પણ કરી દેવામાં આવે તો અર્પણ કરેલ શરીરને પોતાના ગૃહકાર્યમાં કે વ્યવહારમાં વાપરી શકાય નહિ. અર્થાત્ જો તે તનને અર્પણ કર્યું હોય તો તે તનથી પ્રભુસેવા, ગુરુસેવા અને ધર્મસેવા સિવાય ઘર, વ્યવહાર, પુત્ર, પત્ની, સગા, સ્નેહી આદિના લૌકિક કાર્ય કરી શકાય નહિ. તેમજ ગૃહસ્થી જીવન જીવાય નહિ. અર્થાત્ સંસારી જીવનનો ત્યાગ જ કરવો જોઈએ, તોજ તન અર્પણ કર્યું ગણાય.

તેજ પ્રમાણે જો મન અર્પણ કરવામાં આવે તો જેને અર્પણ કર્યું હોય તેના સિવાયનો બીજો કોઈ વિચાર કરી શકાય નહિ અર્થાત્ ધર્મ, પ્રભુ અને ગુરુજ્ઞાનના વિચારો સિવાય વ્યવહારના વિચારોનો ત્યાગ કરી આત્મકલ્યાણના વિચારોમાંજ મનને નિમગ્ન રખાય તોજ મનને સાચા સ્વરૂપમાં અર્પણ કર્યું ગણાય.

તેજ પ્રમાણે જો ધન અર્પણ કર્યું હોય તો ધનમાંથી એક પાઈ પણ પોતાના યા ઘરકુટુંબના ઉપયોગમાં લેવાય નહિ. અર્થાત્ ભક્તો ધનને અર્પણ કર્યાનું કહે છે પણ તે ધનમાંથી એક પાઈ પણ પોતાના ઘરકુટુંબના, સગાસંબંધીના કે પોતાના હિત માટે પાસે રાખી શકાય નહિ તથા વપરાય નહિ તથા કોઈ સ્થાવર જંગમમિલકત વંશવારસોને અપાય નહિ, એટલું જ નહિ પણ તે અર્પિત ધન વડે જગતમાં સુખ-વૈભવ ભોગવાય નહિ તથા તે ધન વડે માન-કીર્તિ મળે, છાપાંઓમાં દાતા તરીકે નામ, ફોટાઓ પ્રસિદ્ધ થાય અગર ધર્મશાળા, વાવ, કૂવા આદિ બાંધી પોતાનું નામ બંધાવનાર તરીકે મૂકાય; એવું કાંઈજ થાય નહિ. એ રીતે સ્વાર્થ અને લોકેષણથી રહિત ધર્મ અને પરમાર્થના કાર્યમાંજ જો ધન વાપરી શકાય અને સાધનમાંનું કાંઈપણ મારું નથી અને પ્રભુ-ગુરુને અર્પણ કરું છું એવી સર્વોત્કૃષ્ટ ભાવના રખાય તોજ તે ધન અર્પણ કર્યું ગણાય. તે સિવાય બીજી કોઈ રીતે ધન અર્પણ કર્યું ગણાય નહિ.

માટે તન, મન અને ધન અર્પણ કરવાનું કહેનારા ઘણા ભક્તો, પ્રભુ, ગુરુ અને ધર્મના દ્રોહી અને વચનભ્રષ્ટ થાય છે. કેમકે શાસ્ત્ર સિદ્ધાંતાનુસાર દાન કરવું યા અર્પણ કરવું તે બન્ને સરખું અગર દાન કરતાં અર્પણ વધુ કડક છે, તેથી અર્પણ કરેલી કોઈ વસ્તુ ઉપર પોતાનો કાંઈ હક રાખવો તે અર્પણ નથી પણ પાપ છે. માટે સમજી સાધકોએ પ્રભુ યા ગુરુના ચરણે તન, મન, ધન અર્પણ કર્યાનું બોલવું તે વચનદોષ હોઈ અયોગ્ય છે. વળી બીજી દષ્ટિએ પ્રભુ કે જે માયામોહમાં પડેલા આપણ સર્વને તેમાંથી મુક્ત કરી પરમમાર્ગે પ્રયાણ કરાવે, તે શું આપણા મળ-મૂત્ર-માંસા-દિવાળા તુચ્છ શરીરનું દાન સ્વીકારે? જે મનથી અનેકનું ભલું-બુરું કરવા કાળાં-ધોળા કૃત્યો કરેલાં હોય છે તે મન, શું પ્રભુ સ્વીકારે?

દરેકનો અંતરાત્મા જાણે છે કે પોતે કેટલી અને કેવી અપ્રમાણિકતા, દગાખોરી અને દુર્બુદ્ધિપૂર્વક ધન પેદા કરેલું છે? તેવું ધન શું પ્રભુ સ્વીકારે? પ્રભુ એક ઈચ્છામાત્રમાં અખૂટ ધનભંડાર ભરી દેવા શક્તિમાન છે, તેને ધનની ખોટ કે અપેક્ષા નથી, આપણને આપનાર પણ તે છે. તો આપણા તુચ્છ ધનનો તે સ્વીકાર કરે ખરો કે?

પ્રભુ તો આપણને પોતાના પુત્રવત્ યાહ્યે છે, પરંતુ પ્રભુના પુત્ર કહેવડાવવાને લાયક એજ છે કે જે પવિત્ર, સન્નિષ્ઠાવાન અને સદાચારી હોય. જેમ કીર્તિવાન પિતા કુલકલંકિત પુત્રને પોતાનો પુત્ર હોવાનું કબૂલતાં આંચકો ખાય છે, પણ જો સંતાન કુલદીપક હોય તો હર્ષભેર, આ મારો પુત્ર છે, એમ પિતા બોલે છે. તેમ આપણે પ્રભુના લાયક પુત્ર થવા આપણું વર્તન સુધારવું જોઈએ. પ્રભુ માયાતીત છે, તે માયિક પદાર્થો કદી ઈચ્છતોજ નથી. તેથી કોઈનાં તન-મન-ધન કે તેમાંનું કાંઈ કદી સ્વીકારતો નથી. તેજ પ્રમાણે સદ્ગુરુ પણ કોઈના તન-મન-ધન લેવા કે સ્વીકારવા કદી ઈચ્છતા નથી.

જ્ઞાની સદ્ગુરુને અનંત લોચનો હોઈ તે કોઈના પણ તન, મન કે ધન લેવા, સેવા કરાવવા કે સેવા સ્વીકારવા કદી તૈયાર હોતા નથી, કારણ કે તેઓ શુભાશુભ પરિણામોનો આદિથી અંત સુધીનો જ નહિ પણ બુદ્ધિની સીમાની બહારનો પણ પૂર્ણ વિચાર કરી અપ્રમાણિકતાના ધનને લાત મારતા હોઈ, કદાચ પ્રભુ લક્ષ્મીને

સ્વીકારે પણ સદ્ગુરુ તો કદી તેને સ્વીકારે જ નહિ.

જ્યારે પ્રભુએ પોતે લક્ષ્મીપતિ હોવાનો અને ધારે તેને ન્યાલ કરવાનો ગર્વ બતાવ્યો. ત્યારે ભૃગુઋષિએ પ્રભુની છાતીમાં લાત મારી હતી અને તે વિપ્રે બતાવ્યું હતું કે :- “અમોને લક્ષ્મીની અને લક્ષ્મીના પતિ તરીકે તમારી કોઈ પરવા નથી.” આથી પ્રભુ જ્ઞાનભંડાર હોઈ તુરત સમજી ગયા કે સાચો બ્રાહ્મણ લાલયમાં લપટાય નહિ અને હું લાલય આપવા ગયો (એટલે બ્રાહ્મણને સ્વધર્મથી ચલિત કરવા ગયો) તે દોષ થયો હોઈ પોતાના ગર્વનું છેદન કરી, પ્રભુએ ભૃગુને કહ્યું કે મહારાજ ! મારી વજ્ર જેવી છાતી આપના કોમલ ચરણને વાગી હશે, તેથી મને ક્ષમા કરો.

દૃષ્ટાંત

પૂર્વે જ્ઞાની જનકવિદેહીએ યાજ્ઞવલ્ક્યને સિદ્ધ જ્ઞાની હોવાનું જાણ્યું, ત્યારે જનક રાજાએ યાજ્ઞવલ્ક્યને ચરણે સોનામહોરોની ભેટ મૂકી.

ત્યારે યાજ્ઞવલ્ક્યે કહ્યું :- આ પાપનો ગંદવાડ આપી મને તથા તને ખરડવા ક્યાં બેઠો છે ?

જનકવિદેહીએ કહ્યું :- તો હું આપને હજારો ગાયો આપું.

યાજ્ઞવલ્ક્યે કહ્યું :- ગો (ઈંદ્રિયોના સમૂહને ધારણ કરનાર) ને બદલે ગૌમાતાને આપવા ઈચ્છે છે, પણ અનેક માતાઓની સેવા કરવાની શક્તિ મારામાં નથી.

ત્યારે જનકે પુષ્કળ જમીન આપવા કહ્યું. યાજ્ઞવલ્ક્યે કહ્યું કે :- પૃથ્વી માતાના માલિક થવાય નહિ. આથી જનકને લાગ્યું કે યાજ્ઞવલ્ક્યને આ બધું ઓછું પડે છે, ત્યારે પોતાના સર્વ ધનભંડાર અને રાજપાટ આપવા અને તે સ્વીકારવા વિનંતી કરી.

યાજ્ઞવલ્ક્યે કહ્યું :- રાજ્ય અને ધનભંડાર તારા નથી પણ પ્રજાના છે, તું તો માત્ર તેનો વહીવટદાર છે; માટે જે તારું હોય તેજ મને અર્પણ કર. ત્યારે જનક યાજ્ઞવલ્ક્યની સેવામાં સમગ્ર જીવન વિતાવવા તૈયાર થયો અને પોતાની સેવા સ્વીકારવા તેણે યાજ્ઞવલ્ક્યને વિનંતી કરી.

ત્યારે યાજ્ઞવલ્ક્યે કહ્યું :- તું સેવા કરવા નહિ પણ હુકમ કરવા ટેવાયેલો છે. માટે તું મારી શું સેવા કરી શકીશ ? છતાં કદાચ કરે તોપણ મળમૂત્રવાળા મારા ગંદા શરીરની સેવા કરી શકે અને તે સેવાથી પ્રસન્ન થઈને આ જડ શરીર તને શું લાભ

આપી શકશે? હું યાજ્ઞવલ્ક્ય નથી, તું જનક નથી. આપણા બન્ને પૂર્વના સહાધ્યાયી અને મોક્ષધર્મના પ્રવર્તક (સંસ્થાપક) ઋષભદેવના શિષ્યો છીએ. હું તારી પાસે કોઈ ઐહિક તુચ્છ લાભ મેળવવા આવ્યો નથી; પણ તેને ઉચ્ચ બ્રહ્મજ્ઞાન હોવા છતાં સન્નિષ્ઠા એટલે પ્રભુમાં એકાગ્રતા પ્રાપ્ત થઈ નથી, એવી તને માનસિક મિથ્યા ભ્રમણા છે તે દૂર કરવા આવ્યો છું જ્યારે મહર્ષિ વેદવ્યાસે શુકદેવજીને તમારી પાસે જ્ઞાન લેવા મોકલ્યા, ત્યારે તમે માની લીધું કે તમે તેમના જ્ઞાનદાતા છો. પરંતુ તમો તેમના પૂર્વજન્મના પરણ યોગબળને અને શક્તિને ભૂલી ગયા. જેમ તમારે તમનામાં જ્ઞાન જાગૃત કરી આપવાનું હતું, તેમ તમારે તેમની પાસેથી સન્નિષ્ઠા, આત્મનિષ્ઠા અને બ્રહ્મનિષ્ઠા મેળવી લેવાનાં હતાં. તમે તેમની પરીક્ષા જોવા ગયા, ત્યારે એ તો પરીક્ષામાં પાસ થઈ ગયા પણ તમે નાપાસ થઈ ગયા. તેથી તમારે તે નિષ્ઠા (એકાગ્રતા) પ્રાપ્ત કરવી બાકી રહી છે. માટે મને અર્પણ કરવા યોગ્ય હોય તેજ વસ્તુ મને અર્પણ કરો.

જ્ઞાની જનક વિદેહીએ યાજ્ઞવલ્ક્યનો પ્રત્યેક શબ્દ અંતરમાં ઊતારી વિચાર કરી લીધો કે :- સંસારમાં મારું કદી શકું તેવી કોઈ વસ્તુ મારી પાસે નથી, માત્ર મારો આત્માજ મારો છો, એમ વિચારી યાજ્ઞવલ્ક્યને પગે લાગી કહ્યું કે :- “દેહ મારો નથી, મન મારું નથી, હું જનક નથી, પણ જેમાં બાકી “હું” ન રહું તેવો મારો આત્મા, અંતરાત્માની ભેટ લઈ, આપને ચરણે આત્મસમર્પણ કરું છું.” આ બોલતાં બોલતાં પરાણે અડધા શબ્દો જનકરાજા દેહની વાણીથી ઉચ્ચારી શક્યા, બાકી પૂરું વાક્ય તેમની આત્મવાણીથી પૂર્ણ થયું. જનકનું મસ્તક યાજ્ઞવલ્ક્યના ચરણમાં ઢળેલું હતું અને યાજ્ઞવલ્ક્યના જમણા પગના અંગૂઠે જનકનું જમણું ચક્ષુ અડકેલું હતું. યાજ્ઞવલ્ક્યે બ્રહ્મદશામાં પૂર્ણ ભાવયુક્ત થએલ દાનને સ્વીકારી લઈ, જનકમાં આત્મચેતનાનો અજબ પ્રવાહ વહેવડાવી તેનામાં બ્રહ્મનિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરાવી. જનકને પણ અલભ્ય લાભ મળ્યાનો અપૂર્વ આનંદ થયો. જનક તથા યાજ્ઞવલ્ક્ય એટલા બધા તો તલ્લીન થયા હતા કે પ્રાતઃકાળે જવા તૈયાર થયેલ યાજ્ઞવલ્ક્ય બપોર થવા આવ્યો ત્યાં સુધી રોકાયા તેનું તેમને ભાન રહ્યું નહિ અને યાજ્ઞવલ્ક્યે જનકને ઢંઢોળી ઉઠાડ્યા ત્યારે ઊઠ્યા.

(વધુ આવતાં અંકે)

પરમપ્રિય મોઝોક્ષમર્ગી ભાઈઝો તથા બહેનો,

મનુષ્ય પોતાની આખી જુંદગી મહેનત કરી માર્ઢક આશા રાખે છે. સામાન્ય દરેક મનુષ્ય પોતાની ફેમીલી પાસે જે આશા રાખે છે તેમં પોતાની પત્નિ સંસ્કારી હોય, ધાર્મિક હોય અને ઘર-વ્યવહાર સારી રીતે ચલાવે અને આપણા બાળકો સારા અને સંસ્કારી નીકળે, ધાર્મિક બને પણ આજે તો આપણી આર્ય સંસ્કૃતિ મરી પરવારી છે. અત્યારે આપણી આર્થિક પ્રવૃત્તિઝો એટલી બધી વધી ગઈ છે કે આપણે આર્થિક પ્રવૃત્તિનાં વહેણમાં તણાઈ રહ્યા છીએ. આપણે આપણા બાળકોને એટલો સમય પણ આપતા નથી કે તે બાળક ધાર્મિક સંસ્કારી નીકળે, આપણે અત્યારે ફક્ત તેમનાં ભણતર પાછળ જ કેવળ ધ્યાન આપીએ છીએ પરંતુ તે બાળક એકલા ભણતરથી સંપૂર્ણ નહીં બને, પણ બાળકોમાં ધર્મ, સંસ્કાર અને શિક્ષણ આ ત્રણે સાથે હશે તો જ શિક્ષણ ઊગી નીકળશે. માટે આપણે આપણા બાળકોને આગ્રહ રાખી વલ્લભ માનવોધારક મંડળ ઢ્વારા આયોજીત બાળ સંસ્કાર કેન્દ્રો ચાલે છે, તેમાં જરૂરથી મોકલવા જોઈએ.

આજે તમામને રામ જેવા બાળકો જોઈએ છીએ પણ કોઈએ દશરથ થવું નથી તો આપણે કઈ રીતે આપણા બાળકો રામ બને તેવી આશા રાખી શકીએ, કોઈપણ મનુષ્ય વાર-તહેવારે સતસંગમાં જાય તો જ તેને ધર્મ શું છે, મોક્ષ શું છે, સંસ્કાર શું છે, તે તમામ જાણવા મળે. અને ધીરે ધીરે તે જીવ આધ્યાત્મિક ધર્મ માર્ગે આગળ વધી શકે છે જેથી જે જીવને પોતાના આત્મનું કલ્યાણ કરવું હોય, અને દશરથ જેવા થવું હોય તો બને ત્યાં સુધી તમામ સતસંગ માં જવું જોઈએ. જ્યારે આપણે વહેવારમાં જવાનું હોય ત્યારે સમય મળે છે અને આર્થિક (ફાઈનાન્સીયલ) વ્યવસ્થા પણ થાય છે અને તે સમયે કઈજ બહાના કાઢતા નથી કારણ કે સમાજમાં ખરાબ દેખાય નહીં અને પોતે જાતે સારા દેખાય, પરંતુ ખરેખર તો પ્રભુગુર પાસે આ જીવને સારા દેખાડવા તથા સારા દેખાય તેવી કોશિશ કરવી જોઈએ.

એજ લી.

જયવર્ધન વ્યાસના

જય પરમાત્મા.

છુટક નકલ રૂ. ૬-૦૦
વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૭૦-૦૦

Chetavni (GUJ) RNI No. GUJ GUJ / 2005 / 16095
Postal Regd. No. GAMC-1507/2018-2020 Valid up 31-Dec-2020
Posted at Ah'd PSO On 27th of Every Month
Licence to post without Prepayment No.
PMG/HQ/012/2018-20 Valid upto 31-12-2020

જીતોન્દ્રિય આત્મા વિનયી, સુશીલ, સુખમાં અને
દુઃખમાં આનંદમાં રહેનાર, સર્વનો આદર કરનાર,
ઉત્તમ વાક્યો બોલનાર, કોઈની ઈર્ષા ન કરનાર,
અહંકારનો અંશ પણ ન રાખનાર અને જ્ઞાનરૂપ ઉત્તમ
ભોજન કરનાર હોઈ તે સર્વનું કલ્યાણ કરે છે. તેનામાં
પાપનો અંશ હોતો નથી, કોઈના સુખ દેખી લલચાતો
કે ઈર્ષા કરતો નથી, અવ્યના દુઃખ દેખીને પ્રસાન્ન ન
થતાં તેનું નિવારણ કરવા પ્રયત્ન કરે છે. કોઈને બહુ
માન આપતો નથી, તેમજ કોઈનું અપમાન કરતો નથી
અને સર્વ પ્રત્યે હિતા વચનોનું ભાષણ કરે છે; તેજ
મુક્તાત્માના લક્ષણો છે.

વર્ષ-૧૪, અંક-૦૩, સંવત ૨૦૧૪ ચૈત્ર સુદ-૧૧, મંગળવાર ૨૭-૦૩-૨૦૧૮

માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી : જયવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ
વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
દ્વારા તા. ૨૭-૦૩-૨૦૧૮ના રોજ પ્રસિધ્ધ કર્યું.
ચેતવણી કાર્યાલય : વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.
મુદ્રણ સ્થળ : ભવાની ઓફસેટ, ૩/૨૦, કેલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.